

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

ผู้ตักตวงมรรคผลนิพพาน

ก่อนจ้งหัน

พระเราตั้งหน้าปฏิบัติเต็มเม็ดเต็มหน่วย ในพรรษาเช่นนี้ไม่ค่อยได้ไปไหนมาไหน เป็นโอกาสอันดีงามทั้งวันทั้งคืนที่จะประกอบความ پاکเพียร เพื่อหาความดีใส่หัวใจเรา ใส่ตัวของเรา ความดีนี้แหละที่จะให้เป็นความร่มเย็นแก่เราทั้งปัจจุบันและอนาคต ความชั่วมีแต่พินแต่ไฟเผาไหม้ อยู่ที่ไหนเดือดร้อนกันหมด ความชั่วนั้นเป็นเรื่องของกิเลสที่เกิดขึ้นอยู่ภายในใจของเราเช่นเดียวกัน แล้วแสดงฤทธิ์ออกมาให้ตืดให้ตัน หาตั้งแต่ความผิด ความพลาด ฉลาดก็ไปทางพินทางไฟไปเสีย แล้วชนพินไฟมาเผาเรา นี่คือการชั่วเกิดจากกิเลสผลิตขึ้นมาจากหัวใจของแต่ละคน ๆ

ความดีก็คือความมีสติ มีปัญญา ระมัดระวังตัว อันใดไม่ดีให้รีบปิดออก ๆ อย่าทำอย่าพอใจทำ ให้ปิดออกทันที นี่เรียกว่าความดี ท่านให้ชื่อว่าธรรม เกิดอยู่ที่ใจ แสดงความดีออกมาที่ใจ ความสงบร่มเย็นก็ย้อนเข้าไปสู่ที่ใจ นี่คือการฝึกฝนอบรมตนให้เป็นคนดี ต้องมีชื่อมีแป มีความระมัดระวัง ปล่อยเลยตามเลยนั้นเป็นสัตว์ไม่มีเจ้าของ มีแต่ความทุกข์ความร้อนบีบบีบี่ไฟตลอดเวลา ไม่ใช่ของดี นี่ใครก็มาอบรม ๆ ให้อบรมตามที่สั่งสอนนี้แล้วจะไม่ผิดพลาดนะ เฉพาะอย่างยิ่งพระเรา ความ پاکเพียรอย่าไปถือเวล่ำเวลาเป็นของสำคัญยิ่งกว่าถือสติติดแน่นกับใจ ระมัดระวัง และใช้ปัญญาพิจารณาแก้ไข ดัดแปลงในสิ่งไม่ดี เอาออก สิ่งดีชนเข้ามา กว้านเข้ามา

การประกอบความ پاکเพียรถือเอาสติเป็นสำคัญมาก ปัญญามาเป็นระยะ ๆ คิดเป็นระยะ ๆ เมื่อยังไม่ถึงขั้นจำเป็นซึ่งสติกับปัญญาจะกลมกลืนเป็นอันเดียวกัน นั้นเป็นธรรมขั้นหนึ่งต่างหากจากหัวใจเราเช่นเดียวกัน เมื่อได้รับการอบรมแล้วจะเป็นเช่นนั้น ในเวลายังกำลังลุ่มลุกคลุกคลานฝึกหัดนี้สติต้องเป็นพื้นฐาน ระมัดระวังจิต เพราะจิตนี้เป็นตัวคิกตัวคะนอง ตืดตันไปตรงไหนมีแต่หาพินหาไฟ ไม่ใช่หาอรรถหาธรรมพอจะเป็นความร่มเย็นมาสู่ตัวเรานะ ให้พากันระวัง พระเรานั้นละสำคัญมาก อย่ายุ่งกับสิ่งใดทั้งนั้น นอกจากธรรมที่เราตั้งหน้าตั้งตามาปฏิบัติ

เช่นอย่างอยู่ในวัดนี้มาทั่วโลกนะนี่ ประเทศไหนต่อประเทศไหนก็มา เพื่อหาความถูกต้องดีงาม ทั่วโลกนี้มาอยู่ที่นี่ ไม่ว่าชาติ ชั้น วรรณะใด ที่ให้ชื่อให้นามตามสมมุติ แต่

ความจริงแล้วสมมุติธรรมแล้วก็คือว่าคน ต่างคนต่างเสาะแสวงหาความดีงามใส่ตน ให้ตั้งหน้าตั้งตาพยายามมีสติตั้งระมัดระวังตนเสมอ เติบจนกรมเหนื่อย เอ้า มานั่ง มีสติติดแนบตลอด นี่เรียกว่าความเพียร นอนก็จนกระทั่งหลับสติติดแนบ ๆ นี้ผู้จะชำระความชั่วออกจากตัวต้องไม่นอนใจ และทำหน้าที่การงานอะไรสติต้องติดแนบตลอด การปิดกวาง เช็ดถูวัดวาอาวาสทั้งหลายอย่าให้เปลอสติ สติให้ติดแนบกับการงานที่ตนทำ การงานก็เป็นผลเป็นประโยชน์เท่าที่ควร หรือเต็มเม็ดเต็มหน่วยถ้าสติได้ติดแนบ ทางใจก็ห่างไกลจากข้าศึกคือกิเลส มันไม่ติดขึ้นมาได้เพราะสติมี ให้พากันระวัง

สติเป็นสำคัญมากทีเดียวนะ ท่านจึงแสดงไว้เป็นกลาง ๆ ครอบคลุมหมดในวงธรรมของพระพุทธเจ้า ว่า สติ สัพพตฺถ ปตฺถิยา สติจําต้องปรารถนาในที่ทั้งปวง คือไม่มีการยกเว้น ให้พากันอุตสาหะพยายาม ผมสงสารพระที่มาจากที่ต่าง ๆ อุตสาหะพยายามมาสถานที่นี้และเพื่อการอบรมธรรม อย่างอื่นใคร ๆ ก็ไม่อดอยากมีเต็มบ้านเต็มเมือง แต่ธรรมคือความดีงามจะเข้าสู่หัวใจนี้มีน้อยมาก ความขาดเขินในโลกนี้คือธรรม ขาดเขินในหัวใจ ขาดเขินในกิริยาการเสาะแสวงหาบรรพชาธรรม เพราะฉะนั้นจึงมีแต่ความเดือดร้อน ทุกอย่างไม่มีบกพร่อง ถ้าว่าเป็นสมบัติหรือเป็นวัตถุของกิเลสแล้วเต็มบ้านเต็มเมือง ถ้าให้เป็นสมบัติก็ให้มีธรรมเข้าแทรกจากวัตถุนั้นแหละ

แต่ธรรมที่มีในใจเรานี้มีน้อยมากนะ สิ่งที่ขาดเขินหรือบกพร่องมากและมากที่สุดก็คือธรรมในใจของสัตว์โลก ไม่มีใครรู้ว่าธรรมเป็นยังไง ๆ เรียนมาจากชั้นไหน ๆ ก็มีแต่เรียนเรื่องของกิเลส ไม่ได้เรียนเรื่องของธรรมและปฏิบัติตามธรรม จึงหาความสงบร่มเย็นได้ยากและหาความสงบร่มเย็นไม่ได้ นี่ท่านทั้งหลายเข้ามาสู่แดนพุทธศาสนาซึ่งเป็นแดนแห่งความสุขความสมหวัง ให้ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติตนเองให้ดี เฉพาะนักบวชอย่าให้บกพร่องในหน้าที่การงาน การบำเพ็ญความดีใส่ตนเอง อันนี้สำคัญ ให้สมกับเจตนาที่มาจากที่ต่าง ๆ เพื่อหาความสุขจากอรรถจากธรรม

การแสวงหาความสุขจากอรรถจากธรรมก็ต้องได้คัดได้เลือก หาผู้ชี้แนะ ท่านทั้งหลายมาวัดป่าบ้านตาดก็เพื่อหลวงตาเป็นผู้ชี้แนะ จึงต้องชี้แนะตามเจตนาของผู้มาและผู้รับไป จงนำไปประพฤติปฏิบัติตัวเอง ทุกสิ่งทุกอย่างเฉพาะอย่างยิ่งความระแคะระคายสำหรับพระเรา หรือมีการทะเลาะเบาะแว้งน้อยอย่าให้มีเป็นอันขาด ฟังแต่ว่าเป็นอันขาดนะ เลวที่สุด ลงพระมีทะเลาะเบาะแว้งก็เรียกว่าเลวที่สุด ไม่มีสาระเลย อย่าให้เกิดขึ้น ดูให้ดี ความคิดที่ไม่ดีกับบุคคลผู้ใดก็เกิดขึ้นจากเรา ให้ถือว่าเราเป็นคนไม่ดี ความคิดไม่ดีเป็นอันดับหนึ่งแล้วกำลังจะลุกลามออกไปเผาคนอื่น

(เสียงหมาเห่าขึ้น) มันหมาตัวไหน เวลาเทศน์มันมา ๆ นะ มันเป็นยังงีวะ หมาก็ยุ่งคนก็ยุ่งกับธรรมนะ ธรรมออกมาไม่ได้หมาก็โงมตี คนก็โงมตี มันเป็นยังงีไอ้หยองเวลานี้พระกำลังจะฉันทัน กำลังหิวข้าว เอาไอ้หยองไปต้มยำมาเลี้ยงพระสักหน่อยนะ มันเป็นยังงีมันมากวนเทศน์เราด้วยเราก็อโมโห เอาละเทศน์เพียงเท่านี้ ต่อจากนี้จะให้พรไอ้หยองมึงอย่ากวนกวนนะ กูกำลังหิวข้าวมึงรู้ไหม กินได้กระทั่งหมามันหิวมาก ๆ นะ

หลังจันทัน

(ลูกศิษย์ : วันนี้นักเรียนอุตรพิทยมา ผู้ชาย ๒๖ คน ผู้หญิง ๑๕ คน รวมแล้ว ๔๑ คน ครู ๑ คนครับ) เออ (ลูกศิษย์คนหนึ่งที่เคยอยู่ข้างในที่ชื่อสุรัตน์ ที่ป่วยเป็นมะเร็ง ที่โรงพยาบาลศูนย์อุตร ตายแล้วครับเมื่อวานนี้ครับ) เขาอยู่ไหน อยู่ในที่ (เคยอยู่ข้างในที่ครับ) เคยอยู่ในวัดนี้แล้วออกไป (ไม่สบายออกไปรักษาตัว เขาก็เกี่ยวกับเรื่องเรอบุญนี้ครับ) เออ ๆ ทำบุญอุทิศให้เสียนะ เมื่อวานนี้ก็เทศน์ถึงเรื่องการอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้พวกเปรต เราก็อไม่ค่อยได้แสดงนะเรื่องนี้ เมื่อวานเห็นคนมามากมาบำเพ็ญกองการกุศลทำให้ระลึกถึงผู้ล้มหายตายจากที่มากอยรับกองการกุศลกับพวกญาติโยมนี่ เราระลึกได้นี้ จึงได้นำมาแสดง

ผู้ที่มาด้วยความสมหวังก็มีมาก พวกเปรตทั้งหลายต่างคนต่างมาหาญาติของตน ๆ เป็นเองนะ ญาติอยู่ที่ไหนรู้เอง ๆ ไปหาญาติ ๆ เวลาทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้หนี้ พวกเปรตทั้งหลายได้รับส่วนบุญกุศลมากขึ้น ตามกำลังศรัทธาผู้มาทำบุญอุทิศให้มากขึ้น ส่วนกุศลนั้นได้แล้วก็ไปสวรรค์เลยก็มี สวรรค์ชั้นต่าง ๆ ตามอำนาจแห่งบุญกรรมของตนที่ได้รับจากการอุทิศของญาติทั้งหลายเป็นลำดับลำดับ เรียกว่าปลดเปลื้องทุกข์ออกเป็นลำดับลำดับ ผู้ที่มามีความผิดหวังทั้งเสียอกเสียใจไปก็แยะ ในหนังสือเล่มนี้แม้แต่เปรตยังเคียดแค้นให้ญาติมิตรได้นะ ในหนังสือบอก รู้สึกเคียดแค้นให้พวกญาติพวกมิตร

โลกของเขามีญาติมิตร มีใจบุญใจกุศล แต่ญาติมิตรของเรามีแต่ใจดำน้ำขุ่น กลับไปด้วยเสียอกเสียใจ ด้วยความผิดหวังแล้วบ่นว่าให้ญาติตัวเอง มีในคัมภีร์ เราได้จนกระทั่งสูตรนี้ แต่ก่อนสวดได้เลยนะ สวดสูตรนี้ได้ นี้นานมาแล้ว ได้ขาดวรรคขาดตอนสวดไม่ได้ ได้เล็ก ๆ น้อย ๆ นี้พูดถึงเรื่องการทำบุญกุศลไม่ใช่เพียงได้แต่เราเท่านั้น (หลวงตาเจ้าคะบางที่เราตั้งใจทำบุญอุทิศ แต่ลืมอธิษฐานเขาจะได้รับไหมคะ) ได้รับ ในหนังสือ ตีโรกฤษทกถสูตร คือชื่อสูตรนี้บอกเรื่องของพวกเขาเปรตพวกอะไรที่มาแอบอยู่ตามข้างฝา ตามหน้าบ้าน ข้างเรือน ในสูตรนี้บอก อาหารการกินนี้เต็มสำหรับอยู่ก็ตามไม่ใช่

วิสัยของเปรตจะมากินได้ พวกญาติวงศ์อะไรกินกันอ้อมหมีพีหมา เปรตผู้เป็นญาติมานี้ไม่ใช่ วิสัยกินไม่ได้ บอกไว้ในนั้นเสร็จ (หลวงตาเจ้าคะ อย่างเราแผ่กุศลไม่ใช่ญาติ แล้วเราจะแผ่ ให้เขายังไงคะ) ก็แผ่ส่วนกลาง เมตตาสัตว์ทั่วโลก สัพเพ สัตตา อันว่าสัตว์ทั้งหลาย เรียกว่าทั่วโลก

วันนี้คนก็มามาก ฟังนะเวลาพูดใครอย่าพูดสวนอะไรขึ้นมา จะเสียจังหวะของธรรม ที่กำลังก้าวเดินออก บรรดาพระสาวก คำว่าได้เห็นเปรตเห็นผีไม่ใช่จะเห็นด้วยกันเท่ากันหมดนะ มีผู้เชี่ยวชาญเฉลียวฉลาด แม้แต่เรียนวิชามาในแขนงเดียวกัน ความรู้ของ นักศึกษานั้นย่อมแตกกระจายกระจายออกไปมากน้อยต่างกัน ไม่ได้เหมือนกันหมด ตามในหลักวิชานะ มันแตกแขนงออกไป

ในบรรดาสาวกที่ท่านแสดง มีความเชี่ยวชาญเรื่องเหล่านี้ก็มีมาก ที่ออกมาแสดงนะ ที่ไม่แสดงก็เยอะ ท่านก็รู้เห็นของท่านอยู่ ท่านไม่แสดง เพราะมันไม่ใช่วิสัยท่านก็ไม่แสดง ถ้ามันเป็นวิสัยแล้วท่านก็แสดงออกมา อย่างหลวงปู่มั่นดูว่าเราได้เขียนไว้ในประวัติของท่าน กระจก ที่ท่านเห็นเหตุเห็นการณอะไร มีเหตุการณ์ต่าง ๆ ทราบเรื่องราวชัดเจนแล้วหา อูบายพูดให้เขาได้ทำบุญอุทิศถึงญาติของเขา ดูเหมือนมีอยู่ในประวัติของท่าน เราลืมเสีย อย่างนั้นแหละ จิตดวงนี้ไม่เคยตายทุกดวงเลย ไม่มีดวงไหนที่จะตายหรือฉิบหายหรือสูญไป แม้ดวงเดียว บรรดาจิตของสัตว์โลกมีสักก็ดวง ก็มีอย่างนั้นแหละ อันที่บริสุทธิ์แล้วกลายเป็นธรรมธาตุ เวลาจมลงในนรกก็ไปได้ ตัวนี้เป็นแกนอยู่ในนั้น ตกนรกหมกไหม้ก็กักปี กัลป์ ทุกข์ขนาดไหนก็ยอมรับว่าทุกข์ ได้รับความทรมานมากน้อยยอมรับ แต่ที่จะให้จิตนี้ ตายฉิบหายหรือสูญหาย สูญไปเลย ไม่มี

เพราะฉะนั้นจึงมีทางที่จะฟื้นขึ้นมาได้ ฟื้นขึ้นมาแล้วก็บำเพ็ญความดีขึ้นไป ฟื้น ขึ้นมา ภพชาติที่ดีขึ้นมาๆ ความสุขความสงบเย็นใจก็เพิ่มขึ้นมาจากความดีของตัวเอง เวลาสูงขึ้นๆ ฟุ้งถึงนิพพานก็คืออันนี้เอง ที่เรียกว่าธรรมธาตุนั้นละ ท่านบอกว่า นิพพาน ปรหม์ สุข พระนิพพานเป็นสุขอย่างเลิศเลอหรือยอดเยี่ยม ก็คือจิตดวงนี้ ท่านว่า นิพพาน ปรหม์ สุขุญญ์ นิพพาน ปรหม์ สุขุ นิพพานนี้เป็นเครื่องดับสมมุติโดยประการทั้งปวง ไม่มี เหลือเลย จึงว่าสูญ คือบรรดาสมมุติที่เคยเกี่ยวข้องกับจิตนั้น เรียกว่าหมดโดยสิ้นเชิงโดย หลักธรรมชาติ ถ้าเป็นน้ำก็เป็นคนละฝั่ง โลกสมมุติกับวิมุตติต่างกันอย่างนั้น นิพพาน ปรหม์ สุขุญญ์ คำว่าสูญ คือสมมุติทั้งปวงสูญจากพระนิพพาน ไม่ใช่พระนิพพานนี้สูญไปนะ คือสมมุติทั้งปวงสูญโดยสิ้นเชิงไม่มีเหลือ จากนั้นก็ขึ้น นิพพาน ปรหม์ สุขุ นิพพานเป็นสุข

อย่างยอดเยี่ยม ถ้านิพพานสูญแล้วอะไรจะมาเสวยสุข ผู้เสวยสุขอันเลิศเลอก็ยังมี ผู้ที่
ก่อนความสุขก็คือสมมุติ สูญสิ้นไปโดยสิ้นเชิงไม่มีวันฟื้น

บรรดาสมมุติทั้งปวงที่เคยเกี่ยวพันกับจิตมาตั้งกับตั้งกลับ พาเกิดพาตาย สูง ๆ ต่ำ ๆ
ลุ่ม ๆ ดอน ๆ ล้วนแล้วแต่ท่านให้ชื่อว่าสมมุติ ดีชั่วเป็นสมมุติด้วยกัน ที่นี้เวลานั้นอย่างนั้น
ไปแล้ว เรียกว่าสูญโดยประการทั้งปวงไม่มีวันฟื้นตลอดไปเลย ท่านจึงเรียกนิพพานเพียง
จากนั้นก็ นิพพาน ปรมา สุข คือสุขของพระนิพพาน สุขนอกโลกนอกสมมุติ ไม่เหมือน
สมมุติ เรียกว่าอยู่ในพระนิพพาน

เวลานี้กล่าวถึงมรรคถึงผล รู้สึกแสงแห่งหมู่แห่งใจของชาวพุทธเรามากขึ้นทุกวัน ๆ
ถ้าพูดถึงเรื่องกิเลสตัณหาที่มันจะพาพัวพันให้เกิดความทุกข์ทรมาน จนกระทั่งจมลงใน
นรกนั้น ต่างคนต่างตื่นตื่นขนขวายติดตื่นหามันตลอด ไม่มีใครที่จะไปติเตียนมันเลย
เพราะกิเลสไม่ยอมให้ติเตียนตนเอง นอกจากให้ยกยอตัวเอง

กิเลสก็อยู่ในใจเรา มันก็บังคับให้เราพอใจอยู่นั้น ให้ทำชั่วซ้ำลามกต่าง ๆ พอใจทำ
นะ ไม่ใช่ฝืนกิเลสทำความชั่วนะ ไม่ได้ฝืน ไหลลงเลย ถ้าทำความดีต้องฝืน น้ำไหลลงทาง
ต่ำเสมอ ถ้าต้องการให้ขึ้นที่สูงก็ต้องทدنน้ำขึ้นไว้ หรือสูบล้อขึ้น ปล่อยแล้วมันก็ไปของมัน
นี่เป็นอย่างนั้น จิตใจจึงต้องมีครูสอน คือสอนทางด้านจิตใจ สอนตั้งแต่หยาบสุดของความชั่ว
ทั้งหลาย ถึงดีสุดของความดี ต้องมีผู้สอนในเรื่องจิตให้รู้จักทางเดิน ไม่งั้นมันจะเป็น
เหมือนน้ำไหลลงทางต่ำเสมอ ไม่มีใครสอนมันก็ไหลของมันไปเหมือนธรรมชาติของมันไป
อย่างนี้

กิเลสนี้ไม่ต้องมีใครมาสอน ต่างคนต่างมีกิเลสและเป็นครูในตัวเองแหละสอนจิตใจ
เอง ให้ดูดีขึ้นไปในทางความชั่ว เพราะฉะนั้นโลกจึงไม่มีคำว่าครีว่าล้าสมัยต่อความทุกข์
ความทรมานที่กิเลสสร้างขึ้นมา กิเลสพาให้สร้างขึ้นมาเผาตัวเอง ไม่มีใครครีว่าล้าสมัยว่า
กิเลสนี้เป็นตัวภัย สร้างแต่ทุกข์ให้สัตว์โลก หลอกหลวงแต่สัตว์โลก หากความจริงที่จะมาให้
เป็นที่ตายใจของโลกนี้ไม่มี กิเลสนับแต่ปู่ ย่า ตา ยาย มาตั้งแต่กับไหนดกาลใดเป็นสกุลของ
ตัวตมตุนทั้งนั้น หลอกหลวงสัตว์โลกไม่มีอะไรเกินกิเลส อันนี้ก็ร้อยทั้งร้อยทางด้านธรรมะไม่
มีอะไรจริงยิ่งกว่าธรรม ธรรมไม่มีคำว่าปลอมเลย หลอกหลวงไม่มี ธรรมไม่มีหลอกหลวง แต่
กิเลสไม่มีจริง หลอกหลวงตลอดมา

เพราะฉะนั้นธรรมกับกิเลสจึงเป็นคู่เคียงกันมา ต่อต้านกันมาเรื่อย ๆ ถ้าไม่มีธรรม
ก็จมไปเลย ถ้ามีธรรมก็เหมือนกับเราเป็นโรคมีหมอมียารักษา มีทางฟื้นขึ้นมาได้ นอกจาก
โรคปทพระมะ โรคไอ ซี ยู โรคไอ ซี ยู จะไม่ฟังเสียงใคร เขาเจ็บไข้ได้ป่วยหลังไหลเข้าไป

โรงพยาบาล หายแล้วหลังไหลออกมาจากโรงพยาบาลมากต่อมาก โอ ซี ยู มันไม่มองใคร มันมีแต่จะไปทำเดี่ยว ไม่มองหยูกมองยา มองหมอมองอะไร นี่ไม่มองคำว่าครูว่าอาจารย์ ว่าศาสนา ว่าธรรม ว่าพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ มันไม่มอง มันมองตั้งแต่ทางที่จะให้จม นี่คือคนที่หนามาก เป็นคนประเภทโอ ซี ยู ยังขาดแต่ลมหายใจผุดๆ เท่านั้น พอขาดลงไปแล้วก็ตูมเลยลงเลย ลมหายใจรั้งเอาไว้ในเวลามีชีวิต จิตใจก็อยู่กับลมเสียก่อน พอลมหายใจขาดแล้วจิตใจไม่มีที่ยึดที่เกาะในร่างอันนี้แล้วก็ตูมเลย ไปเลย

พูดถึงเรื่องกิเลสนี้ไม่มีใครจะเห็นว่ามันครึ้มมันล้าสมัย ควรจะปลดจะเปลื้องออกไป ตั้งแต่ข้าราชการงานเมืองเขาก็ยังมีปลดเกษียณ แต่กิเลสไม่มีใครจะปลดเกษียณมัน มีแต่สมัครรักใคร่กับมันก็กับก็กลบ่ตายกองกันอยู่นี้ ก็มีแต่เรื่องกิเลสพาให้ตายกองกัน แต่ไม่มีใครเห็นโทษของมันพอจะฟ้องร้องหรือเดินขบวนกันบ้าง ว่ากิเลสนี้ทำความทุกข์ให้สัตว์โลกมากมาย เดินขบวนกัน ขอร้องให้พากันตำหนิกิเลส กิเลสนี้สร้างความทุกข์ให้แก่สัตว์แล้วพากันเดินขบวนร้องทุกข์ต่ออรรถต่อธรรม ให้ช่วยปลดเปลื้องกิเลสเพราะกิเลสนี้เป็นตัวภัย

คำว่าให้ช่วยปลดเปลื้องกิเลสก็คือเข้าหาครูหาอาจารย์ ฟังเสียงอรรถเสียงธรรมจากพระพุทธเจ้า มีพระพุทธเจ้าเป็นพระองค์แรก พระสงฆ์สาวก นี้เรียกว่าคลังแห่งธรรมหลวง ธรรมหลวงอยู่ในคลังหลวงของผู้บริสุทธ์ ใจที่บริสุทธ์ เดินขบวนไปหาท่านบ้างชนะ เดินขบวนว่ามีความทุกข์มากมายจะให้ปฏิบัติยังงัย ท่านจะสอนหรือไม่สอนจะทราบทันที ท่านจะสอนเพราะท่านมีเมตตาอยู่แล้ว เป็นแต่เพียงว่าเมตตาวันนี้หย่อนลงไม่ได้ กิเลสเผาทันทีๆ คำว่ากิเลสเผาคืออะไร คือสัตว์โลกไม่ยอมรับ รับแต่เรื่องของกิเลส ความโลภถึงไหนถึงกัน ไม่มีใครว่าอึดพอกับความโลภ ได้เท่าไรยิ่งอยากได้ ความโกรธเคียดแค้นขนาดไหนตาดำตาแดง จนเจ้าของจะสลบไสลเพราะความเคียดแค้นของกิเลส ก็ไม่เห็นโทษของมัน ยังไปเห็นโทษของคนอื่น เคียดแค้นให้เขาเพิ่มเติมเข้าไปอีกจนไม่มียุติ ราคะตัณหาที่คือกิเลส ไม่มีคำว่าพอ กิเลสราคะตัณหา

นี่ล้วนแล้วตั้งแต่สกุลใหญ่ๆ ของกิเลสที่ควรจะได้ตำหนิติเตียนมันบ้าง ไม่มีใครจะตำหนิติเตียนกิเลส เฉพาะอย่างยิ่ง ๓ กองใหญ่ๆ นี้มีใครบ้างที่ติเตียนมันแล้วยกขบวนไปหาธรรมของพระพุทธเจ้า ให้มาชำระล้างหรือตัดสินกันลงไปเป็นวรรคเป็นตอนอย่างนี้ไม่มี ไม่มีคำว่าศาลตัน ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกานะ กิเลสไม่มีศาล เขี่ยบแหวกไปเลย เป็นอย่างนี้นะ

ถ้าหากว่าเราพอระลึกตัวได้บ้างนี่ เสาะแสวงหาความดีงามหาอรรถหาธรรม หาครูหาอาจารย์ที่เราเคารพเลื่อมใส และเป็นที่น่าใจว่าเป็นผู้จะแนะนำสั่งสอนให้ถูกช่องถูกทางไปได้ ก็เสาะแสวงหาครูหาอาจารย์ตามเวล่ำเวลาหรือโอกาสอันวยได้ทุกคน โอกาสมีอยู่กับทุกคน เวล่ำเวลามีอยู่กับทุกคน เพราะความตายมีอยู่กับทุกคน เวลาตายใครจะยุ่งยากขนาดไหน ความตายเป็นใหญ่โตหมด มันเอาให้ตายได้ทั้งนั้น ทีนี้เวลายังไม่ตายเราก็เป็นใหญ่ในตัวของเรา เสาะแสวงหาความดีงามไว้สำหรับตนเป็นลำดับลำดับได้ด้วยกัน ถ้าไม่ให้กิเลสหลอกไปเสียว่าไม่มีเวล่ำเวลา ไม่มีกำลังวังชา ไม่มีทรัพย์สมบัติ ทุกอย่างกิเลสจะอ้างไปหมด สิ่งใดที่จะปิดตันเราให้หาทางออกไม่ได้เพื่อไปสร้างความคิดดี ไปไม่ได้นี้ กิเลสจะปิดตัน ๆ ตลอด เหล่านี้ไม่เคยครีเคยล้ำสมัย สัตว์โลกไม่เคยเห็นโทษของมัน

แต่กล่าวถึงเรื่องอรรถเรื่องธรรมนี้ ใครปฏิบัติอรรถธรรมนี้ถูกหัวเราะเยาะเย้ยกันแล้วนะ เวลานี้เป็นแล้ว กิเลสมันหนาแน่น กิเลสหนักแน่นแหละมันหัวเราะเยาะเย้ยอรรถธรรม หัวเราะเยาะเย้ยผู้สร้างความคิดดี ทั้ง ๆ ที่มันจะจม ผู้สร้างความคิดดีจะไปสู่สุคติโลกสวรรค์หรือนิพพาน มันก็ยังหัวเราะได้ มันเหมือนหมาตัวหนึ่ง หมามันไม่ได้กัดมันเห่าก็เอา เห็นไหมล่ะเมื่อเข้านี้ไอ้หยอง เรากำลังพูดธรรมะไอ้หยองมาเห่าว้อ ๆ จนเราก็จะทนไม่ได้ กูกำลังหัวขำนะไอ้หยองนะ กูจะเอามึงมาตมย่ากินนะวันนี้ นั่นเป็นอย่างงั้น มันไม่ได้กัด มันเห่าก็เอา นี่กิเลสมันไม่ได้กัด มันเห่าก็เอา เป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นผู้ปฏิบัติอรรถธรรม เวลานี้ยังเปิดเผยได้นะ ไปวัดไปวา ไปสร้างคุณงามความดี ยังเปิดเผยได้ มีสำหรับผู้ที่หัวเราะเยาะเย้ยอยู่ภายใน แต่ยังไม่กล้าออกแสดงตัวอย่างเปิดเผย มันมีอยู่แล้วเวลานี้

เมื่อได้จังหวะที่มันจะเก็บไว้ในคลังแห่งความร้อนของกิเลสหนักแน่นะ มันจะแสดงออกมา เห็นคนไปสร้างคุณงามความดี ไปวัดไปวา ไปให้ทาน รักษาศีล เจริญเมตตาภาวนา มันจะหัวเราะเยาะเย้ย กิเลสเป็นอย่างงั้น เพราะฉะนั้นจึงไม่มีใครจะพูดถึงเรื่องคุณงามความดี มรรค ผล นิพพาน เช่น ศาสนาพุทธเป็นตลาดแห่งมรรค ผล นิพพาน เต็มเปี่ยมโดยสมบูรณ์ไม่มีบกพร่องเลย โลกก็ไม่ถามถึงกัน แม่น้ำมีหลายประเภท เช่นมหาสมุทรบกบางที่ไหนเรื่องนี้ มรรค ผล นิพพาน ก็เช่นเดียวกันไม่มีคำว่าบกบางตามขั้นตามภูมิลงมา โดยลำดับลำดับสำหรับความคิดดี ที่เราจะได้รับพอไปเกิดในสถานที่เหมาะสมกับกรรมดีของตัวเองนั้นมีมาก แต่สัตว์โลกไม่สนใจที่จะสร้างจะทำกัน

ตื่นขึ้นมาจนกระทั่งค่ำ ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย ขวนขวายไปตามกิเลสเสียทั้งมวล แล้วก็บ่นหาตั้งแต่ความสุข ความสุขที่ไหนก็ทำตั้งแต่ความชั่วเป็นพินเป็นไฟ มันก็มีแต่ความทุกข์ละชิ ความสุขก็ไม่มี บ่นหาเท่าไรก็บ่นเท่านั้นแหละ พอหมดจากบ่นแล้วก็จมลง

ไป ๆ เวลานี้หนาแน่นขึ้นแล้วนะ เรื่องศาสนา เรื่องอรรถเรื่องธรรม เรื่องมรรค ผล นิพพาน ไม่มีใครพูดถึงแล้ว พูดดีไม่ตีอายุกัน ไม่อายอย่างเรานี้ก็ตาม เราพูดออกมาอย่าง เต็มปากเต็มคำที่ได้รู้ ได้เห็น ได้เป็น จากการบำเพ็ญของตนมา มันก็ไม่พ้นที่โลกนี้จะ หัวเราะเยาะเย้ย แต่เราก็ไม่เคยสนใจ เอาตัวของเรายันเลย

เพราะเรามีทุกอย่างแล้วเวลานี้ เต็มสมบูรณ์ทุกอย่าง ก็เลสตัวไหนจะมาห่ามา จะ มากัดก็มา ว้างั้นเลย เราไม่มีคำว่ากลัวว่ากลัวกับมัน เหนือมันเสียทุกอย่าง ขึ้นชื่อว่ากิเลส ประเภทใดในสามแดนโลกธาตุเหยียบหัวมันไปหมดแล้ว พูดได้อย่างจิ้ง ๆ อย่างนี้แหละ ที่ นี้ผู้ที่จะปฏิบัติความดี จิตใจมีความสงบร่มเย็น มีสมาธิ มีปัญญา นี้พูดไม่ได้นะ มันเห่า วอกแวก ๆ นี่ถ้าขึ้นชื่อว่าความดีกิเลสเห่าเลย ความชั่วไม่เห่า เอากันวันยังค่ำ ต่างคนต่าง บีกต่างบีน ถลอกปอกเปิก ยังเหลือแต่กระดูกก็บีนกันไป ทั้งที่มีแต่กระดูกนั้นแหละ เพราะ ความพอใจในการบีกบีนกับกิเลส เรื่องอรรถเรื่องธรรมไม่อยากบีกบีนกัน มันจึงลำบาก

ถ้าพูดเรื่องอรรถเรื่องธรรม เรื่องบุญเรื่องกุศล กิเลสปิดเลย ๆ ไม่ให้เชื่อบาป ไม่ให้ เชื่อบุญ ไม่ให้เชื่อนรก สวรรค์ นิพพาน ทั้ง ๆ ที่ศาสดาองค์เอกทุกพระองค์สอนสิ่งเหล่านี้ ทั้งนั้น เพราะมีอยู่กับโลกมานมนาน และให้ความทุกข์ความทรมานแก่สัตว์โลกมาประจำ ทางฝ่ายชั่ว ให้ความดีแก่สัตว์โลกมาเป็นประจำ ทางฝ่ายอรรถฝ่ายธรรม ฝ่ายความดีมา เหมือนกันก็ตาม แต่สำหรับกิเลสมันจะไม่ให้กล่าวถึงเลย จะให้กล่าวถึงตั้งแต่ความชั่วช้า ลามก เพราะฉะนั้นผู้ไปบำเพ็ญธรรมจึงได้เก็บเนื้อเก็บตัวนะ พูดอะไรต้องได้ระมัดระวัง ไม่ ง่ายกิเลสมันเห่าฟ้อ ๆ เลย พูดอย่างกิเลสพูดนี้ไม่ได้

กิเลสมันพูดได้ทำได้อย่างออกหน้าออกตา เพราะใครก็เป็นคลังกิเลสเหมือนกัน ต่างคนต่างหน้าด้านเหมือนกัน ไม่กลัวบาปมันก็ทำบาปแบบไม่กลัว พูดเรื่องบาปเรื่อง กรรมแบบไม่กลัวเหมือนกัน เพราะมันหน้าด้าน ใจด้านไปหมดแล้ว ส่วนธรรมมีบางอยู่ บ้างมันก็ได้เก็บเนื้อเก็บตัวระมัดระวัง นอกจากเหตุการณ์ที่จำเป็นที่จะควรพูดเพื่อเป็น ประโยชน์แก่โลกมากน้อยเพียงไรก็ออกตามเรื่องตามราว แต่มีมารยาทอยู่นั้นแหละ แต่ กิเลสมันไม่มีมารยาท มันเห่าว้อ ๆ เลยกิเลส เพราะถือว่ามันหมด ถ้าพูดภาษาของธรรม แล้ว มันหมดราคาแล้วทำยังงี้ก็ได้ ว้างั้นเถอะนะ กิเลสมันหมดราคา ธรรมมีราคาอยู่ต้องมึ การสงวนตัว เป็นอย่างงั้น

ทีนี้เวลาเปิดออกมาธรรมเป็นธรรมล้วน ๆ ออกมา มีคุณค่ามหาศาล ๆ ไม่มี บกพร่องตรงไหนพอที่จะมาตำหนิติเตียนธรรมนั้นได้ ถึงอย่างนั้นผู้ปฏิบัติธรรมก็ไม่พ้นที่ จะถูกตำหนิติเตียน จะไปวัดไปวา แน่เขาจะไปวัดนะ ดีแล้วที่เขาไปวัดไปวา แล้วจะไม่มี

ใครแย่งปูแย่งปลา เราสนุกหาปูหาปลาได้ตามห้วย หนอง คลอง บึง พวกนี้เขาไปวัดไปวา แล้วเขาจะไปสวรรค์ นิพพาน กันหมดไม่มีใครมาแย่งปลา เวลามันตายแล้วมันไปละ มันไปตกเบ็ดตกบ่ออยู่ที่ไหนไม่เห็นเลย มีแต่จัมไป ๆ ครั้นเวลามันยังมีชีวิตอยู่กลัวเขาจะมาแย่งปลามันในบึงในหนอง เวลามันตายแล้วมันไปไหนก็ไม่รู้ มันก็ไม่คิด นี่ละเรื่องอำนาจของความต่ำเป็นอย่างนี้

เพราะฉะนั้นการพูดถึงเรื่องความดีงามทั้งหลายนี้จึงถูกกิเลสตีฉินนิทา หัวเราะเยาะเหยียด ให้ท่านทั้งหลายจำเอาไว้นะ ท่านทั้งหลายเป็นผู้รับผิดชอบตัวเอง ใครจะว่าอะไรก็ตามความรับผิดชอบตัวเองอยู่กับเรา ให้เราปฏิบัติตัวของเรา อย่างไรจะดีให้ทำส่วนที่ดี ใครจะว่าอะไรเป็นเรื่องของเขา ปากเขา ใจเขา อย่ามาสนใจ ใจของเราตัวของเรา เรารับผิดชอบต่อเรา อะไรจะดีงามให้ทำลงไป ๆ

อย่างเราเห็นอยู่ที่นี่ไม่มีใครพูดนะอย่างนี้ก็ดี หลวงตาบ้วนนี้แหละพูด พูดได้อย่างจิง ๆ เพราะเราเป็นวงปฏิบัติด้วยกัน เฉพาะอย่างยิ่งพระกรรมฐานเป็นผู้ทรงอรรถทรงธรรมทรงมรรคทรงผลมากกว่าคณะใด ๆ ว่าอย่างนี้เลย เพราะท่านเหล่านี้เป็นผู้มุ่งหน้ามุ่งตาปฏิบัติเพื่ออรรถเพื่อธรรมจิง ๆ เรียกว่า วงหลวงปู่มั่นลงมา หลวงปู่มั่นก็เป็นผู้ทรงอรรถทรงธรรมเต็มเม็ดเต็มหน่วย หลวงปู่เสาร์ ชื่อเสียงท่านโด่งดังมาตั้งแต่เราเป็นเด็กหัวเท่ากำป็น ได้ยินชื่อเสียงมาแล้ว แล้วดังมาเป็นลำดับลำดับจนกระทั่งทุกวันนี้ นี่ท่านเสาะแสวงหาคุณงามความดี ถ้าคุณงามความดีไม่มีท่านจะเป็นผู้ทรงมรรคทรงผลได้อย่างไร พิจารณาสิ ก็ของมีอยู่ เราตักน้ำในบึงในบ่อที่ไหนตามกำลังของเราว่าน้ำนั้นไม่มี น้ำบึงนั้นไม่มีอย่างนี้ ที่ไหนมันก็เต็มไปด้วยน้ำตักได้ทำได้

สมบัติทุกอย่างทั้งดีทั้งชั่วมีอยู่เต็มโลกเต็มสงสาร ใครหาดีได้ดี ใครหาชั่วได้ชั่ว บกพร่องเมื่อไร อันนี้ท่านอุตสาหะพยายามปฏิบัติ อย่างหลวงปู่มั่นมาประสิทธิ์ประสาท อรรถธรรมให้บรรดาลูกศิษย์ลูกหาทั้งหลาย ทั้ง ๆ อยู่ในป่า เช่น ในเชียงใหม่เป็นต้นนะ ท่านอยู่ในป่าในเขากับพวกขมุ มูเซอ ท่านเล่าให้ฟัง โอ้ย. น่าสลดสังเวชน้ำตาาร่วงละเรา ท่านไปอยู่ในป่าในเขา บางทีเดินอยู่กลางวันกว้างมันวิ่งผ่านหน้า หน้า แนะ เห็นไหมกลางวันมันก็ยังมากว้าง มันวิ่งผ่านหน้ามา หมูวิ่งผ่านหน้า ท่านกำลังเดินจงกรมอยู่ ก็คืออยู่ในป่าเขานั้นแหละ ท่านสมบุกสมบัน

ที่นี้บรรดาพระเจ้าพระสงฆ์ที่มีเจตนาหวังอรรถหวังธรรมอย่างยิ่ง ได้ยินชื่อเสียงท่านอยู่แล้วว่าเป็นพระประเภทใด ก็ชอกชอนเข้าไปหาท่าน นั่นละท่านที่จะได้แนะนำสั่งสอนก็เพราะพระไปเอง ท่านไม่ได้หาพระนี่นะ พระไปหาท่านท่านก็แนะนำสั่งสอน ๆ มาเรื่อย

จนกระทั่งท่านนิพพานไป ที่นี้บรรดาลูกศิษย์ลูกหาที่มีจำนวนมาก ครูบาอาจารย์ทั้งหลายนี้ มีตั้งแต่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งนั้น ๆ ที่ล่วงลับไปมากต่อมาก แล้วยังมีอยู่ก็มี ท่านเหล่านี้ล้วน แล้วตั้งแต่เป็นผู้ทรงมรรคทรงผล ทรงอรรถทรงธรรม มรรคผลนิพพานเต็มหัวใจ ๆ ก็ เพราะท่านเป็นผู้เสาะแสวงหาอรรถหาธรรม

ธรรมมีอยู่ต้องได้ธรรมมาครองหัวใจ ผู้เสาะแสวงหาบาปหากรรม บาปกรรมมีอยู่ก็ได้มาบิบบี้ไฟเหมือนนักโทษในเรือนจำนั่นแหละ เต็มอยู่นั่น เราไม่ได้ติดคุกติดตะราง มันติดตะรางของกิเลสเต็มเนื้อเต็มตัวมันก็ไม่รู้ นั่นเป็นยังไง เวลานี้เราก็ได้เห็นอย่างชัดเจนก็คือพระที่ทรงมรรคทรงผลอย่างประจักษ์หาที่ค้านไม่ได้ คือ อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ ๆ นี้มีเยอะนะ อย่างเงียบ ๆ ทุกวันนี้ก็มีเยอะ คำว่า อัฐิเป็นพระธาตุนี้ตีตราแล้วว่าเป็น พระอรหันต์ จิตใจที่บริสุทธิ์เรียบร้อยแล้วก็ชักฟอกธาตุชั้นธโดยหลักกรรมชาติของตนเอง ธาตุชั้นธแม้จะเป็นของหยาบก็กลายเป็นของละเอียดไปตามส่วนของธาตุ จึงกลายเป็นพระธาตุได้ มีอยู่เยอะนะ ไม่ใช่ช่น้อย ๆ

เวลาสรุปลงแล้ว ถ้ามมีตั้งแต่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่น ๆ ที่ดำเนินตามทางของท่าน ที่ดำเนินมาแล้วผ่านไปเรียบร้อยแล้วและถูกต้องตาม สวากขาตธรรม ที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้แล้วด้วย ผู้ปฏิบัติตามที่ตักตวงเอา มรรคผล นิพพาน มีอยู่ตลอด แต่เงียบ ๆ เงย ๆ เหมือนไม่มี ส่วนมากมีแต่พระที่อยู่ในป่าในเขา เข้าไปหาชิตามกันละซิ ไม่มีใครที่จะรู้ยิ่งกว่าพระกรรมฐาน รู้ภูมิอรรถภูมิธรรมของกันและกัน พอไปถึงบิบบี้ไฟกันแล้วเรื่องอรรถเรื่องธรรม ใครรู้ใครเห็นยังงี้ก็แสดงออกมาตามความรู้ความเห็นของตน ก็เปิดเผยให้ชัดเจนอย่างนั้น แล้วต่างองค์ต่างก็ทราบเรื่องราวของกันและกันอย่างเงียบ ๆ อยู่ในวงกรรมฐาน

ออกมานอก ๆ ท่านไม่ค่อยพูดละ กลัวมันเห่าละซิ เห่าว้อ ๆ แว้ ๆ หามรรคหาผลอะไรไม่มี ได้แต่ลมปากก็เห่า เห่าแล้วก็ลงไปหาบุตรหาคุณของแก่นั่นแหละ ออกจากบุตรจากคุณมาก็มาเห่า ลงไปก็ไปกินบุตรกินคุณของแก่นั้นวิเศษวิโสอะไร ธรรมท่านไม่ได้เป็นบุตรเป็นคุณ ท่านอยู่ด้วยอรรถด้วยธรรม ด้วยทองคำทั้งแท่ง ตายก็ตายด้วยทองคำทั้งแท่ง ท่านเลิศเลอตลอดเวลา ท่านเป็นบุตรเป็นคุณที่ไหน ไ้พวกบุตรพวกคุณกินบุตรกินคุณมันก็เห่าอยู่อย่างนั้นจนได้ ไม่ยอมเชื่อ ๆ ท่านก็ไม่สนใจว่าใครจะเชื่อไม่เชื่อก็ตาม ท่านเป็นผู้รับรองตัวเอง รับผิดชอบตัวเอง ท่านก็ปฏิบัติตัวเองเพื่อความดีงาม จึงตักตวงเอามรรคผลนิพพานมากมาย โห เวลานี้มีไม่น้อยนะ

นี่ละเป็นยังไงมรรคผลมีไหม ท่านผู้ปฏิบัติท่านปฏิบัติอยู่ท่านครองอยู่ มรรคผล นิพพานมีหรือไม่มีก็ดูเอาซิ พระพุทธเจ้าไม่ใช่ศาสดาโมฆะนี่นะ ธรรมก็ไม่ใช้ธรรมโมฆะ เป็นธรรมชาติล้วน ๆ เลิศเลอทั้งนั้น แล้วมาสอนโลก โลกตั้งใจปฏิบัติตามนั้น ๆ ก็ารู้ได้ เห็นตามที่ท่านสอนไว้เพราะเป็น สวากขาตธรรม ไม่บกบาง ไม่มีคำว่าบกบางธรรม เป็น อกาลโก พร้อมที่จะให้ผลแก่ผู้ปฏิบัติตลอดเวลา เราตั้งใจปฏิบัติ เราก็ก็นั้น ๆ เรา เปิดออกมาอันนี้ก็ไม่มีใครเปิด เพราะอย่างหนึ่งไม่ใช่กาลสถานที่เวล่ำเวลาที่ท่านควรจะ เปิดท่านก็ไม่เปิด ท่านก็อยู่ตามนิสัยบำเพ็ญตนอยู่ในป่าในเขาเงียบ ๆ ไป หากว่าถึง กาลเวลาที่ควรจะพูดหนักเบาเล็กน้อย คนเราเมื่อไปหากันด้วยอรรถด้วยธรรมแล้วก็ต้อง ได้รู้เรื่อง ได้รับผลประโยชน์จากกันเป็นอย่างดีทีเดียวไม่สงสัย เมื่อไม่ถึงกาลเช่นนั้นท่านก็ เหมือนไม่รู้ไม่เห็นไม่มี

แม้แต่หลวงตาบัวเองแต่ก่อนก็เคยเล่าให้ท่านทั้งหลายฟังแล้ว ไปอยู่ในป่าในเขาคิด เมื่อไรว่าจะได้มาสั่งสอนโลกขนาดที่เป็นอยู่เวลานี้ละ อยู่แต่ในป่าในเขา ได้รับโอวาทจาก หลวงปู่มั่นแล้วก็พึดกันเลยทีเดียว อยู่ในป่าในเขา ไปองค์เดียว ๆ ผ้าขี้ริ้วห่อมูตรห่อคูถก็ เรานี้แหละ ไปอยู่อย่างนั้น จนกระทั่งออกมาแล้วเพื่อนฝูงก็รุมเข้ามา ๆ จากนั้นก็เลย กระจายออกไปกระทั่ทั่วโลกดินแดนดังที่ท่านทั้งหลายเห็นแล้วนี่แหละ เป็นยังไง เราก็ก็นั้น เคยคิดว่าจะได้พูดได้แสดงอรรถแสดงธรรมอย่างนี้ ถึงความรู้จะเต็มหัวใจก็ตาม แต่มัน ไม่ได้หิวได้โหยในความรู้ของตัวเอง ตามแต่กาลเวลาอันเหมาะสมที่จะออก

นี่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ออกทั่วโลกมาแล้วได้ ๕-๖ ปี นี้แล้ว ทั่วประเทศไทย นอกจากนั้นยังทั่วโลกอีกโดยทางอินเตอร์เน็ต ไม่เคยคิดเคยอ่านอะไรเลยว่าจะเป็นอย่างนี้ มันก็เป็นให้เห็นแล้วอย่างนี้ นี่ถึงกาลเวลาที่พูด เอ้า ใครอยากปากแตกให้มา ตีปากมัน เลยใครมาพูดให้เรา เราพูดโดยอรรถโดยธรรมของเราเอง เราหามาเองเรารู้เองของเรา เรา พูดเองของเรา เราไม่ได้ไปหาหยาบยี้มใครมาให้เกิดความกระทบกระเทือนหรือรบกวนหาเรา เราพูดด้วยปากของเรา ธรรมของเรา ใจของเรา ใครอยากฟังก็ฟัง ใครไม่อยากฟังก็แล้วแต่ ใครเท่านั้นเอง เราไม่ได้ไปทำความกระทบกระเทือนหรือเสียหายให้ผู้ใด เราพูดได้เต็มอก เต็มใจเพราะธรรมมีอยู่ ศาสดามีอยู่ ศาสนามีอยู่ด้วย

เราพูดตามผลของศาสนา ที่ประกาศยืนยันความแน่นอนตายใจให้โลกมาแล้วเป็น เวลานานเท่าไร นี่เราก็ก็นั้นปฏิบัติตามนั้น รู้ตามนั้นเห็นตามนั้นพูดตามนั้นผิดไปที่ไหน นี่ละที่ พูดถึงเรื่องราวพระกรรมฐานผู้ทรงมรรคทรงผลมีไม่น้อยนะ ท่านปฏิบัติจริง ๆ ท่านดักดวง อยู่ในป่าในเขา ตามที่พระพุทธเจ้าทรงสอนว่า รุกขมูลเสนาสน์ ให้เสาะแสวงหาคุณงาม

ความดี อยู่ในป่าในเขาในถ้ำเงื่อมผาท่านก็บอกไว้แล้ว ท่านก็ไปอยู่ตามนั้นปฏิบัติตามนั้น ท่านก็รู้ตามนั้นเห็นตามนั้นนั่นเอง เป็นแต่เพียงว่าไม่ถึงกาลเวลาท่านก็ไม่พูด เหมือนไม่รู้ไม่เห็น เราจะถึงกาลไม่กาลพี่น้องทั้งหลายก็ทราบเอง ดังที่มาพูดเวลานี้นะ หรือเอาธรรมทั้งหลายมาโกหกเธอ พิจารณาให้ดีๆ

เรื่องธรรมเป็นของหาได้ง่าย ๆ เมื่อไร ไร่เรื่องกิเลสมันเต็มบ้านเต็มเมืองเต็มเขาเต็มเราไม่มีใครบกกาง ไม่ต้องหามันก็เป็นอยู่ในใจแล้ว ท่วมท้นอยู่ในหัวใจตลอดเวลาแล้ว ธรรมมันไม่ค่อยมี โลกอันนี้ที่มันว่างมันเปล่าเสียจริง ๆ นั่นก็คือธรรมในใจของสัตว์โลกไม่มี มีแต่กิเลสเต็มหัวใจของสัตว์ จึงกว้านเอาแต่ความทุกข์ ความทรมานมาเผากัน ผู้ใหญ่เผาสมใหญ่ผู้น้อยเผาสมน้อย จนกระทั่งสัตว์ทั้งหลายก็มีกิเลสเหมือนกัน เบียดเบียนทำลายกันตะไปหมดไม่มีกำหนดกฎเกณฑ์ เรื่องของกิเลสแล้วเป็นอย่างนี้

ถ้าเรื่องของธรรมมีให้อภัย เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน เห็นไหมไก่ คนจัดอาหารอยู่นี้ไก่มันจะขึ้นบนหัวคน ขึ้นอยู่บนหัวคนก็มี ไตถุนศาลาเห็นไหมมันขึ้นอีกทีก นี่ก็เพราะธรรมนั่นเอง ธรรมไม่ถือสีถือสาไม่สนใจ ให้อภัยเมตตาสัตว์โลกตลอดเวลา เพราะฉะนั้นสัตว์มันถึงได้ทะเล่ ๆ เต็มอยู่นี้ แมแต่ไก่อหยังเรากำลังเทศน์มันยังมาเห่าว้อ ๆ จนจะได้เอามันมาต้มยำ นี่ก็เพราะมันตายใจใช้ไหมละ ไม่มีใครว่าจะฆ่ามัน มันก็ไม่กลัวละซี นั่นละธรรมไปที่ไหนให้อภัยกันทั่วไปหมด เย็นไปหมดเลยธรรม ถ้ากิเลสแล้วร้อนไปหมด ให้พากันไปตั้งใจประพฤติปฏิบัติกำจัดสิ่งไม่ดีทั้งหลาย

บรรดาลูกหลานที่ศึกษาเล่าเรียน อย่าสักแต่ว่าศึกษาเล่าเรียนให้อาหลักวิชานั้นไปปฏิบัติตามหลักวิชาให้เกิดประโยชน์แก่ตน และศีลธรรมคือความดีงาม รู้จักบุญจักบาป รู้จักสูงจักต่ำนี้คือธรรม รู้จักสูงจักต่ำคือผู้ใดที่ควรเคารพบูชา ผู้สูงคือผู้เช่นไร พ่อแม่สูงสุดให้ตั้งใจพากันเคารพยำเกรงพ่อแม่ ให้นับถือบุญคุณของท่าน เรามาแต่ละคน ๆ นี้พ่อแม่รับประกันแล้วทั้งนั้นนะ ไปเรียนหนังสือก็รับประกัน ตั้งแต่อยู่ในท้องแม่ก็รับประกัน ตกคลอดออกมาทั้งพ่อทั้งแม่ก็รับประกันมาตลอด จนกระทั่งส่งเข้าโรงเรียนโรงเรียนก็รับประกัน อะไรขาดตกบกพร่องกระเทือนถึงพ่อถึงแม่ นี้รับประกันลูกตลอด

จะไปเรียนชั้นไหน ๆ พ่อแม่ต้องตามรับประกันตลอดไปเลย บรรดาลูกมันจะมีสติปัญญามาจากไหน ก็ต้องอาศัยพ่อแม่ กินตับกินปอดพ่อแม่ ถ้าเป็นลูกเลวด้วยแล้วยิ่งเลวร้ายไปอีก ถ้าเป็นลูกดีพ่อแม่ยังพอได้ชื่นอกชื่นใจนะ เพราะฉะนั้นจงปฏิบัติตนให้พ่อแม่ชื่นอกชื่นใจ ท่านไม่ได้หวังเอาอะไร ๆ จากเราละพ่อแม่ของเราทุกคน อยากให้ลูกมี

ศรีสุข พ่อแม่จะเบียดเบียนลูกอิจฉาพยาบาทลูกไม่มี มีแต่ความเมตตาแล้ว อยากรู้ลูกดีด้วยกันนั้นละ

เพราะฉะนั้น เราจึงให้เห็นคุณของพ่อของแม่ แล้วตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติหน้าที่การงาน เช่น การศึกษาเล่าเรียน เวลานี้เป็นโครงการแห่งการศึกษาเล่าเรียน อย่าแต่รีดเตอร์เรร้อนหาหลักฐานเกณฑ์ไม่ได้ ต้องมีหลักมีเกณฑ์ปฏิบัติตัวเอง นี้เรียกว่าคนมีขอบเขต คนมีความรับผิดชอบตัวเองย่อมมีชื่อมีแปงคับตนเอง นั้นจะถูกต้องดีงาม ให้พากันจำเอาทุกคน เอาละวันนี้เทศน์เพียงเท่านี้ละพอ

ชมการถ่ายทอดสดทั่วโลกทุกวัน ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th